

С Т А Н О В И Щ Е

от доц. д-р Габриела Николова Кирова

за дисертационния труд на задочен докторант **Албена Захариева Панталеева-Кондева** на тема: **„УСЪВЪРШЕНСТВАНЕ НА МАТЕМАТИЧЕСКАТА КОМПЕТЕНТНОСТ НА ЧЕТВЪРТОКЛАСНИЦИТЕ ЧРЕЗ МЕТОДА УЧЕНЕ ПО СТАНЦИИ“**

Структурата на дисертационния труд включва увод, три глави, изводи, препоръки и заключение, както и приноси. Обемът на труда е 178 стандартни страници изложение, 12 страници библиография и 18 страници приложения (№ от 1 до 12). Библиографията включва 160 източника, от които 135 на кирилица и 25 на латиница.

В увода е изведена значимостта на изследвания проблем, аргументиран е изборът на тема и е представена изчерпателно концепцията на изследването. Обектът, предметът и целта на изследването са отлично формулирани. Целта е декомпозирана в седем изследователски задачи, които са реализирани в дисертационното изследване. Използваните шест изследователски методи са научно издържани и адекватни на целта и задачите. Обхватът на експерименталното изследване, проведено от дисертантката през учебната 2017/2018 година е 149 ученици от четвърти клас в три училища (две в София и едно в Ловеч). Освен него Албена Панталеева-Кондева представя и анализира резултати от анкетно проучване мнението на експерти – 79 души.

В Глава Първа на дисертационния труд са изведени теоретичните постановки на изследването – представени са идеите на конструктивизма за активно учене и практическото им приложение в педагогическата практика; разгледани са същността, ролята и значението на интерактивните методи в обучението; специално внимание е отделено на метода на проектите; изяснена е същността на метода учене по станции; обърнато е внимание на математическата компетентност като елемент от ключовите компетентности на учениците от началните класове и е анализирано мнението на действащи начални учители относно приложението в обучението на активните методи и метода учене по станции.

В Глава Втора е разгледана математическата компетентност на учениците от IV клас в условията на метода учене по станции. Представени са нормативни и методически изисквания към обучението по математика в IV клас. Изведен е дидактически модел на приложението на метода учене по станции в обучението по математика в IV клас. Зададена е неговата концептуална рамка и вида на включените задачи и упражнения за систематизиране

и обобщаване на знанията и уменията на четвъртокласниците. Разработените задания включват два вида упражнения – тренировъчни и творчески, които са структурирани в шест теми, покриващи учебното съдържание по математика за IV клас. Заданията са структурирани така, че работата да е динамична: редуват се задачи за индивидуална и групово работа, игри и класически тип задачи.

В тази глава са описани още и конкретните педагогически решения за реализиране на метода. С приносно значение е авторската концепция, детайлно представена като съдържание, методика и приложение. Посочени са предимствата, силните страни, както и някои обективни трудности при осъществяване на обобщителни уроци с приложение на учене по станции. Ценно е приложението на рефлексия, при която учениците се анкетират за отношението им към всяко от проведените занятия с метода учене по станции и им се дава възможност да оценят трудността, която са изпитали при всяка задача, както и удовлетвореността си. Анализирани са констатиращият етап от изследването – диагностиката на входното ниво на четвъртокласниците от контролните и експерименталните класове; формиращият експеримент – реализирането на обобщителни уроци по метода учене по станции; контролният етап – диагностиката на изходното ниво.

В Глава Трета, са анализирани резултатите от емпиричното изследване, като е използван разнообразен диагностичен инструментариум. На статистическа обработка са подложени резултатите от входното и изходното изследване. Направен е анализ на получените резултати по всяка от шестте теми от формиращия експеримент. Извършен е и анализ на резултатите по училища, което позволява изследваният проблем да бъде разгледан многостранно. Направената математико-статистическа обработка на получените резултати и количествен и качествен анализ дават основание на докторантката да обобщи постигнатото с опитно-експерименталното обучение като напълно потвърждаващо работната хипотеза: прилагането на метода учене по станции в обучението по математика в четвърти клас е довело до повишаване математическата компетентност на учениците от експерименталните паралелки.

В края на разработката са формулирани изводи и препоръки, които са истинни и логично следват от извършеното теоретично и експериментално изследване по темата. Всички те имат реално отношение към педагогическата практика по математика за четвърти клас.

По коректен и приемлив начин са описани и приносите на дисертационния труд.

Цялата разработка се характеризира с логичност и последователност, както и с отличен език и стил на изложението.

По-важни достойнства на дисертационния труд:

- ✓ дисертацията е посветена на актуална, важна и недостатъчно разработена научна тема;
- ✓ дисертацията се отличава с много добрата си структура;
- ✓ докторантката е извършила подробен и много вещ анализ на български и чуждестранни литературни източници, свързани с идеите на конструктивизма, активните методи на обучение и ученето по станции като личи нейното авторско мнение и позиция;
- ✓ при изграждането на дидактичния модел за учене по станции са заимствани някои добри практики, но те са авторизирани и адаптирани съобразно заложеното в учебната програма българско учебно съдържание по математика за четвърти клас;
- ✓ в експерименталното изследване е обхванат голям брой лица – 149 ученици от четвърти клас, анкетно са обследвани 79 педагогически специалисти като при това е използван авторски инструментариум;
- ✓ дидактическият модел за учене по станции, включващ специфичната организация и разнообразни задачи и упражнения по математика е апробиран с достатъчен брой ученици, което е гаранция за валидност на резултатите;
- ✓ подробно са описани етапите на създаването и реализирането на предложения модел;
- ✓ използваните научни методи са адекватни на изследването;
- ✓ чрез дисертационното изследване се реализира поставената цел, решени са всички изследователски задачи, трудът се отличава с оригиналност и има приносен характер;
- ✓ формулираните в края на дисертацията изводи и препоръки от изследователската работа имат реално значение за методическата теория и практиката на началните учители;
- ✓ дисертационният труд включва много диаграми, таблици и схеми, които онагледяват и подпомагат възприемането на анализа на резултатите. Предоставен е снимков материал от проведеното експериментално обучение, както и съдържанието на конкретните задачи за всяка от станциите по всяка тема (в приложенията).

Заклучение:

Дисертационният труд на докторант **Албена Захариева Панталеева-Кондева** притежава всички необходимите качества на такъв и предлагам на уважаемите членове на научното жури да гласуват положително за присъждане на докторантката на образователната и научна степен „доктор“ по професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по..., научна специалност „Методика на обучението по математика в началните класове“.

17.01. 2020 г.,
гр. София

Изготвил:
доц. д-р Габриела Кирова